

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 53

гр. Бургас, 26.02.2024 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Светла М. Цолова

Членове: Петя Ив. Петрова Дакова
Яница С. Събева Ченалова

при участието на секретаря Елена П. Георгиева
в присъствието на прокурора К. Ил. С.
като разгледа докладваното от Яница С. Събева Ченалова Въззивно частно
наказателно дело № 20242000600036 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл.440, ал.2, вр. чл.345 от НПК.

Постъпила е въззивна частна жалба от защитника на осъденото лице Д. С. Т. - адв. П. Д. от БАК, против Определение № 115/25.01.2024 г. постановено по ЧНД № 1623/2023г. по описа на Бургаския окръжен съд. С жалбата се навеждат доводи за неправилност, незаконосъобразност и необоснованост на атакувания съдебен акт. Жалбоподателят излага съображения за наличие на убедителни доказателства за настъпила устойчива промяна в личността на осъдения и мотивация за законосъобразен начин на живот. Размерът на остатъка от наказанието, както и реализиране нормативно предвидени процедури, с които се упражняват права на осъдения, не счита за основания за отказ от прилагане института на условно предсрочно освобождаване. Претендира за отмяна на атакувания съдебен акт и уважаване на молбата за условно предсрочно освобождаване на осъденото лице от остатъка на наказанието лишаване от свобода. Идентични съображения и искане се поддържат от осъдения и неговия защитник и в открито съдебно заседание пред въззивния съд.

Представителят на Бургаска апелативна прокуратура в писмено становище и в открито съдебно заседание изразява позиция за основателност на частната жалба. Налице са двете кумулативно дадени в чл.70, ал.1, т.1 от НК предпоставки, тъй като лицето е изтърпяло фактически повече от половината от наложеното му наказание и е дало доказателства за своето поправяне. При преценка относно втората кумулативна предпоставка, обсъжда подробно събраните по делото доказателства за поправянето на

осъденото лице, съгласно регламентираните обстоятелства в чл.439а от НПК. Изразява съгласие с доводите в жалбата, респ. счита мотивите на първата инстанция за необосновани, както от законова гледна точка, а така и предвид задължителната съдебна практика. Рискът от рецидив е намалял до 14 т., като са налице доказателства за поправяне в необходимата степен. Моли да се отмени определението на Окръжен съд – Бургас и вместо него да се постанови друго, с което се допусне условно предсрочно освобождаване на осъдения от изтърпяване на остатъка от наложеното му наказание лишаване от свобода.

Бургаският апелативен съд, след като се запозна с доводите в жалбата, становището на представителя на Апелативна прокуратура – Бургас, доводите на страните пред настоящия съд и доказателствата по делото, намира жалбата за основателна.

Производството пред Бургаския окръжен съд е образувано по молба на осъдения на лишаване от свобода Д. С. Т. за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на останалата част от наказанието четири години лишаване от свобода, наложено му по НОХД № 1290/2019 г. по описа на Окръжен съд – Бургас.

Лишеният от свобода Д. С. Т. е осъден с присъда № 178 от 14.07.2020 г. по НОХД № 1290/2019 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, влязла в сила от 21.10.2021 г., с наложено наказание четири години лишаване от свобода при първоначален общ режим и наказание лишаване от право да управлява МПС за срок от четири години, за престъпление по чл.343, ал.3, б. „б“, предл.1 вр. с ал.1, б. „в“, предл.1, вр. с чл.342, ал.1 от НК, за това, че на *** в гр. Б., област Б., в участък от пътя между кръстовището на бул. „****“ и ул. „****“ и пътен възел „**“, при управление в посока пътен възел „**“ на моторно превозно средство л.а. „****“ *** с рег.№ ***, нарушил правилата за движение по чл.21, ал.2 от ЗДвП, чл.47, ал.3 от ППЗДвП, чл. 23, ал.1 от ЗДвП и чл. 75, ал.1 от ППЗДвП, и по непредпазливост причинил смъртта на М. Н. М., като след извършване на деянието избягал от местопроизшествието.

С решение № 42/17.03.2021 г. по ВНОХД № 282/2020 г. по описа на Апелативен съд - Бургас присъдата е потвърдена.

С решение № 60150/21.10.2021г. по к.д. № 523/2021 г. по описа на ВКС, I н.о., решението на БАС е изменено с оправдаване на Т. по обвинението за нарушение по чл.47, ал.3 от ППЗДвП.

Осъденият Д. С. Т. е постъпил в Затвора - Бургас на *** г., като търпи за първи път ефективно наказание лишаване от свобода. Със заповед *** от 03.01.2023 г. на Началника на Затвора - Бургас, режимът на изтърпяване на наказанието е заменен от „общ“ на „лек“.

Към 26.02.2024 г. осъденият е изтърпял фактически две години, четири месеца и четири дни и от работа - осем месеца и двадесет и два дни или общо три години и двадесет и шест дни. Остатъкът от наказанието е в размер на

единадесет месеца и четири дни.

След постъпване в пенитенциарното заведение е разпределен в ** от *** г.

В условията на общежитието е трудово ангажиран на външни работни обекти: *** В настоящия момент е трудово ангажиран на външен работен обект *** гр. Б.

Не са му налагани дисциплинарни наказания.

Награждаван е, както следва: със Заповед № 9/09.2.2022 г. - „Свиждане извън затвора за срок от 8 часа“; със Заповед № 371/25.5.2022 г. - „Домашен отпуск 2 /две/ денонощия“; със Заповед № 869/20.12.2022 г. - „Домашен отпуск 2 /две/ денонощия“.

Не е включен в специализирана програма „Подготовка за живот на свобода“, поради остатък от наказанието над една година към момента на депозиране на молбата за условно предсрочно освобождаване. Във връзка с последната с него са обсъдени основни въпроси от програмата: отношение към извършеното престъпление, мотивацията за промяна на поведението, отношенията с близките, възможности за трудова реализация.

Корекционната работа е съобразена с индивидуалния план на присъдата и насочена към затвърждаване на мотивацията за недопускане на правонарушения, както развиване и поддържане на трудови навици.

Според представените становища и доклад за пробационен надзор, л.св. Т. приемал отговорността за престъплението, за което е осъден. Изразявал съжаление за жертвата. Твърдял, че в бъдеще ще спазва правилата за движение по пътищата. Не е криминализиран. Не е осъждан в миналото. При освобождаване ще живее на адрес в гр. Б., заедно със семейството си. ****. В добри взаимоотношения е с близките си. Подкрепян е и посещаван редовно по време на изтърпяване на наказанието.

В хода на съдебното следствие пред първоинстанционния съд са приобщени като писмени доказателства два броя удостоверения за раждане, медицински документи относно заболявания на С. Т. и М.Т. - съответно ** и ** на лишения от свобода. Защитата на осъденото лице е представила и копия от платежни нареждания за заплатени разноси по наказателното производство.

Относно перспективата за работа - осъденият е съобщил, че след освобождаване от затвора ще продължи да се ангажира със собствен бизнес заедно с баща си - ***, намиращ се в ***

Представени са писмени похвали от местата, където Т. е полагал труд по време на изтърпяване на на наказанието, като се посочва, че се справял добре с възложените задачи, проявявал е отговорност.

В приложените доклади от инспектор СДВР към Затвора - Бургас е отразена първоначална оценка на риска от рецидив при осъдения в ниски

стойности - 28 точки. През м.ноември 2022 г. е отчетено понижаване на стойностите на 23 точки. Общата оценка на риска от рецидив, изготвена за нуждите на настоящото производство е 14 точки, като е констатирано намаление в зоните с най-големи нужди - отношение към правонарушението и умения за мислене. В графата отношение към правонарушението е отбелязано, че Т. приема отговорността за нарушението по ППЗДвП /превишена скорост/, изразява факторите за извършеното, намира съдебния процес за справедлив. Преди настоящата присъда не е имал криминални прояви. Демонстрира адекватна самооценка на територията на общежитието. По отношение уменията за мислене - в условията на затвора разпознава проблемите, избягва рисково поведение и умее да се въздържа от нерегламентирани действия, които биха му попречили да постигне поставените цели. Проявява разбиране към другите и изразява готовност да бъде част от обществото, да спазва общественоприемливи норми на поведение. При провежданите консултативни интервенции заявявал категорично, че не би извършил престъпление, нарушавайки правилата за движение по пътищата.

Рискът от вреди за обществото в условията на живот в контролирана среда е преценен като нисък. Не се влияе от криминално обкръжение, придържа се към ограниченията. Не е отчетено рисково поведение, както за обществото, така и за личността. Няма значими рискови фактори в настоящия момент. Рискът не е непосредствен. Рискът от вреди за обществото след изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, според изложеното становище, ще е нисък.

В провежданите корекционни дейности, предвид наблюденията на ресорните служители, осъденият показва постоянство в поведението си. Целите и задачите в плана на присъдата по чл.156 от ЗИНЗС са постигнати в планираната степен, като за постигане на крайната цел на наказанието се използват следните ресурси на личността: желание за полагане на труд и демонстрирана трудова дисциплина. Като добър ресурс за постигане целите на наказанието е преценено желанието за връщане към общоприетия начин на живот на свобода.

По отношение на установените правила и ред в затвора л.св. е изпълнителен. Спрямо администрацията е коректен, изпълнява възложените задачи, съдейства при необходимост. По отношение на плана на присъдата, спазва стриктно указанията за постигане на целите, поставени в него. При работата на външен работен обект *** - гр. Б., се справя със задълженията си, отзивите за работата му са положителни.

Становището на Началника на Затвора - Бургас за условно предсрочно освобождаване на осъдения е положително. Настоява се поставените цели в индивидуалния план на присъдата по отношение на дефицитните зони и целите на наказанието, визирани в чл.36 от НК, да са изпълнени в необходимата степен.

В хода на съдебното следствие пред въззивния съд са разпитани в качеството на свидетели инсп. СДВР П. З., началник сектор СДВР гл. инсп. Д. Я., както и психолога инсп. Н. Д.. Данните от гласните доказателствени средства са в идентичен смисъл с приложените писмени становища. Лишеният от свобода е включен както в трудова дейност, така и в общопенитенциарни мероприятия, организирани в общежитието по повод празнични събития. Не е била налице необходимост от включване в специализирани програми, с оглед индивидуалните потребности и отсъствието на проблеми в зоните, свързани с употреба на алкохол и наркотици. Отчетената при осъденото лице промяна в проблемните зони – умения за мислене и отношение към правонарушението, е трайна, а поставените цели в плана на присъдата са постигнати в необходимата степен и не е необходимо продължаване на корекционната работа в контролирана среда.

Съдът цени писмените и гласните източници на информация, предвид тяхната взаимовръзка и допълване. Въз основа на тях намери от правна страна следното:

Правилно и обосновано решаващият съд е заключил от фактическа страна наличието на първата предпоставка, визирана в закона. Относно престъплението, за което Т. е осъден и за приложение на института на условното предсрочно освобождаване е необходимо осъденият фактически да е изтърпял не по-малко от половината от наложеното му наказание. В конкретния случай тази предпоставка е налице, тъй като осъденото лице е изтърпяло фактически повече от две години лишаване от свобода. Остатъкът за изтърпяване от наказанието към днешна дата е в размер на единадесет месеца и четири дни.

По отношение на втората предпоставка за предсрочно освобождаване – осъденият да е дал доказателства за своето поправяне, съдът неправилно е приел отсъствие на достатъчни такива в конкретния случай. От материалите по затворническото досие и показанията на изслушаните свидетели се установява спазване на режимните изисквания от Т. по време на престоя му в затвора. Осъденият е упражнявал труд, награждаван е, отнасял се уважително както към затворническата администрация, така и към другите лишени от свобода, няма наложени дисциплинарни наказания, взел е участие в организирани на ниво общежитие мероприятия по повод празнични събития.

Необосновано съдът е приел като проблемна зона, съставляваща пречка за допускане на условно предсрочно освобождаване, отношението на осъдения към правонарушението. В тази връзка съдът е интерпретирал във вреда на осъдения действията му по обжалване на прокурорски постановления, направени искания за възобновяване на производството по делото, подадена молба за помилване. От една страна се касае до законоустановени права на лицето и упражняването на същите не може да се отразява неблагоприятно върху правния му статус. От друга страна са

несъмнени констатациите на ресорната администрация в пенитенциарното заведение за промяна отношението на осъдения към правонарушението в резултат на проведената корекционна дейност. В актуален план изрично е подчертана критичността на осъдения към извършеното, отчитане на допуснатите нарушения на правилата за движение по пътищата, довели до престъпния резултат, изразено съжаление към жертвата, заключение за справедливостта на съдебния процес, довел до осъждането, декларирана нагласа за недопускане на правонарушения в живота на свобода. В горния смисъл, приложените по делото доказателства не подкрепят достигнатите от първостепенния съд изводи. В приложеното по делото становище на Началника на Затвора – Бургас също е отчетена положителна промяна в поведението на осъдения в зоната отношение към правонарушението: сочи се мотивация за пълна промяна и липса на криминални нагласи; престоят в затвора е оказал своето въздействие, като Т. е осъзнал в пълна степен причините за осъждането. Положителни промени са налице във всички следени направления. Тези становища се подкрепят и от заключенията в оценките на риска от рецидив – стойността на оценката в графа отношение към правонарушението е 10 точки при първоначалното атестиране – доклад от 10.11.2021 г., намалена на 7 точки при оценяването на 30.11.2022 г. и 5 точки в актуалната оценка от м.ноември 2023 г. Прогнозата на психолога инсп. Д., дадена в експертна оценка от 14.11.2023 г. за актуалното психическо и емоционално състояние, по отношение на бъдещото корекционно въздействие върху личността на л.св. Д. С. Т. е благоприятна, с оглед демонстрираното до момента поведение, заявената самокритичност и наличието на устойчиви просоциални нагласи. Изградените трудови навици и съхранените социални връзки с близките са силна страна на лишения от свобода. Семейните отношения са източник на устойчивост и стабилност. Изследваното лице не е зависимо от алкохол и наркотици, има негативна нагласа към криминалното поведение и правонарушенията. Не се откриват поведенчески характеристики на антисоциално или психопатно личностно разстройство. Общата оценка на криминогенните потребности е много ниска. В становището е отчетено недостатъчно добре използвано свободно време с оглед интересите, просоциалните контакти и заниманията. Видно от показанията на психолога - свид. Д., касае се до резултат от проведено психологическо изследване, интерпретиращо факта, че лишеният от свобода няма хоби. При дадените разяснения, очевидно това обстоятелство не може да се отчита във вреда на лицето. Релевантна е общата констатация за постигнат напредък в следените проблемни области, благоприятната прогноза за развитие на личността в условията на свобода, демонстрираните промени чрез приемане отговорността за осъщественото деяние, изразеното съжаление и готовност да не се допускат нарушения. Приложените от всички ресорни служители заключения, в т.ч. становището на началника на затвора, както и отзивите за поведението на осъденото лице на работните обекти, в които е бил разпределен, отразяват еднозначно постигнати към настоящия момент

резултати от поправителното въздействие спрямо осъденото лице, обосноваващи извод за изпълнение в необходимата степен целите на наказанието, визирани в чл.36 от НК. На базата на извършената корекционна работа с лишения от свобода следва да се приеме, че той покрива качествените предпоставки посочени в чл.70, ал.1 от НК, поради което молбата за условно предсрочно освобождаване е основателна и следва да бъде уважена.

Анализирайки цялостно поведението на осъденото лице съгласно изискванията на закона и съдебната практика, решаващият съд необосновано е заключил отсъствието на убедителни фактически данни за наличие на предвидените в чл.70, ал.1 от НК предпоставки за допускане на условно предсрочно освобождаване на осъдения Т.. Настоящата инстанция, предвид изложените по-горе съображения, не споделя този извод на решаващия съд. Цялостното поведение на осъдения установява по несъмнен начин наличието на категорични доказателства, водещи до обосновано заключение за неговото поправяне. Поставените цели в първоначалния план на присъдата по отношение на дефицитните зони са изпълнени в необходимата степен. Налице са позитивни поведенчески нагласи и мотивация за водене на законосъобразен начин на живот. Лишеният от свобода е осъзнал причините за правонарушението и вредоносните последици. Събраните доказателства позволяват да се приеме за завършен корекционния процес, предвид ниските стойности на риска от рецидив. Към настоящия момент не е налице необходимост от продължаване на корекционната работа в контролирана среда. Наличните данни сочат за изградени у осъдения умения и способности за законосъобразен начин на живот на свобода, като целените с наказанието поправителен, превъзпитателен и възпиращ ефект са постигнати.

Съгласно константната съдебна практика – ППВС № 7/75 г., изм. с ППВС № 8/87 г., констатацията за примерно поведение на осъдения следва да се основава на данни за съзнателно и активно положително отношение към режимните изисквания, вътрешен ред и дисциплина. От значение са и изводите за постигане целите на наказанието с оглед промяната в личността и поведението на осъденото лице, както и за липсата на рискове, което е в защита на обществения интерес.

Събраните по делото доказателства чрез източниците, посочени в чл.439а от НПК, позволяват категоричен извод за настъпили по време на изтърпяване на наказанието положителни промени, които сочат на трайно и устойчиво поправяне на осъдения. Същият е преосмислил отношението към отговорността за собственото противоправно поведение.

Остатъкът от наказанието лишаване от свобода, видно от приложената по делото справка към днешна дата е единадесет месеца и четири дни. Този срок следва да се счита за изпитателен и по време на същия на осъдения следва да се наложи пробационна мярка по чл.42а, ал.2, т.2 от НК, а именно „задължителни периодични срещи с пробационен служител“.

Следва да се съобрази и разпоредбата на чл.70, ал.4 от НК, съгласно която условното предсрочно освобождаване засяга и срока на наказанието лишаване от права по чл.37, ал.1, т.6 и 7 от НК. С присъдата по НОХД № 1290/2019г. по описа на ОС - Бургас на осъдения е наложено и наказание по чл.37, ал.1, т. 7 от НК - лишаване от право да управлява МПС за срок от четири години. След като настоящата инстанция е направила положителна преценка относно наличието на критериите по чл.70, ал.1 от НК, следва по силата на чл.70, ал.4 от НК да намали наказанието лишаване от право да управлява МПС със срок равен на изпитателния такъв, установяващ се съгласно чл.70, ал.6 от НК в размер на неизтърпяната част от наказанието лишаване от свобода.

Съобразявайки горното, както и задължителните указания, дадени в т.6 на ППВС № 7/75г. и тълкувателната практика – ТР № 32/03.08.1990г. по н.д. № 16/1990г. на ОСНК на ВКС, следва да се приложи чл.70, ал.4 от НК и се съобрази срокът на изтърпяното от осъдения наказание лишаване от свобода към датата на постановяване на настоящото решение, съответно неизтърпяната част на наказанието. Съгласно изисканата справка от Затвора - Бургас, към датата на постановяване на настоящия съдебен акт, осъденият Д. С. Т. е изтърпял три години и двадесет и шест дни, от които фактически две години, четири месеца и четири дни и от работа - осем месеца и двадесет и два дни. Остатъкът за изтърпяване е в размер на единадесет месеца и четири дни, който срок следва да се установи като изпитателен такъв съгласно разпоредбата на чл.70, ал.6 от НК.

Ето защо настоящата инстанция намира определението на решаващия съд за незаконосъобразно и необосновано, поради което същото следва да се отмени, а молбата на осъдения за условно предсрочно освобождаване, да се уважи.

Мотивиран от изложеното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯВА Определение № 115/25.01.2024г. постановено по ЧНД № 1623/2023г. по описа на Бургаския окръжен съд и вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСВОБОЖДАВА условно предсрочно лишения от свобода Д. С. Т., ЕГН *****, от изтърпяване на останалата част от наказанието „лишаване от свобода“ наложено с присъда № 178 от 14.07.2020г. по НОХД № 1290/2019 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, като **ОПРЕДЕЛЯ** на основание чл.70, ал.6 от НК изпитателен срок в размер на неизтърпяната част от наказанието, установен към 26.02.2024 г. - дата на постановяване на настоящото определение, а именно **ЕДИНАДЕСЕТ** месеца и **ЧЕТИРИ** дни.

ПОСТАНОВЯВА на основание чл. 70, ал.6 от НК, по време на

изпитателния срок пробационна мярка по чл.42а, ал.2, т.2 от НК - „Задължителни периодични срещи с пробационен служител“.

НАМАЛЯВА на основание чл.70, ал.4 от НК наложеното на Д. С. Т. с присъда № 178 от 14.07.2020г. по НОХД № 1290/2019г. по описа на Окръжен съд – Бургас, потвърдено с Решение №42/17.03.2021г. по ВНОХД № 282/2020г. на АС - Бургас, изменено с Решение №60150/21.10.2021г. по к.д. № 523/2021г. по описа на ВКС, наказание „лишаване от право да управлява МПС“ със срок, равен на определения по чл.70, ал.6 от НК изпитателен срок от ЕДИНАДЕСЕТ месеца и ЧЕТИРИ дни.

Определението е окончателно.

Препис от настоящото определение да се изпрати на Началника на Затвора – Бургас за сведение и изпълнение, на Областна служба „Изпълнение на наказанията“, сектор „Пробация“ - гр. Бургас, както и на Наблюдателната комисия при Община Бургас.

Препис от определението да се изпрати на Районен съд - Бургас, Бюро „Съдимост“, за вписване в бюлетина на осъдения.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____